Informatieblad
van de Priesterbroederschap St. Pius X.
voor het Nederlands taalgebied

nr. 10 april 1983

Instaurare omnia in Christo

Goede vrienden en weldoeners

Een ernstig verlies voor heel de katholieke wereld is het plotseling heengaan van onze geliefde priestervriend de zeereerw. pater Josef Boxler, die op 12 januari na een kort ziekbed zijn aardse leven mocht eindigen. Samen met heel veel geestelijke vrienden hebben wij hem in Egerkingen (Zwitserland) naar zijn laatste rustplaats gebracht en bij het graf ons geloof beleden dat zijn lichaam eens in heerlijkheid weer zal opstaan. Jarenlang had hij door het uitgeven van zijn maandblad »Mysterium Fidei« een moedig geloofsgetuigenis afgelegd. Door zijn vasthouden aan de traditie van de H. Kerk had hij veel moed en kracht geschonken vooral aan eenvoudige, ongecompliceerde mensen. Moge de eeuwige Hogepriester hem de eeuwige communio schenken, hem opnemen in Zijn heerlijkheid en hem aan Zijn hart laten rusten. Wij intussen willen hem op aarde liefdevol gedenken door onze trouw aan het hoogste Mysterium Fidei, het H. Misoffer.

Hoe belangrijk deze trouw aan het geloof van onze vaderen is blijkt juist in onze dagen opnieuw door de publicatie van het nieuwe kerkelijk recht. Helaas, helaas, volgens ons eerste voorlopig oordeel is 't bijna alleen maar de juridische bekrachtigung van de verwoestende hervormingen van het 2e Vaticaans Concilie. Is 't soms niet een schande voor heel de Kerk van God dat vrouwen verlof krijgen om de H. Communie uit te delen en dat de antichristelijke crematie officieel wordt goedgekeurd?

Daarom, beminde broeders, richten wij nu opnieuw een dringende oproep tot U allen om de Voorzienigheid met gebed te bestormen. Slechts door gebed en vasten wordt dat soort duivels, waar wij in de tegen woordige omstandigheden tegen te vechten hebben, uitgedreven. Grijpt in Uw gezin naar de rozenkrans om de hele vastentijd door de droevige geheimen te overwegen. Smeekt en roept met ons tot God om genade, erbarming en redding temidden van de vreselijke gevaren voor Kerk en mensheid. Bidt zonder ophouden in stilte bij Uzelf. Want aan het volhardend gebed heeft God verlossing beloofd. Wacht niet op de woorden van een paus of van bisschoppen, dan wacht U misschien nog jaren vergeefs. Om echt genadevol te leven in de geest van de heilige Vastentijd kunt U in de vastenbrief 1982 van de hoogeerwaarde Heer Aartsbisschop (Mitteilungsblatt nr. 39) rijke inspiratie vinden.

Nog een opmerking met betrekking tot de verkiezingen voor de Bondsdag op 6 maart: Verhindert door Uw bidden en handelen dat ons land nog verder wegzakt in de morele chaos. Geeft Uw stem aan christelijke candidaten, maar neemt nog vóór de verkiezingsdag contact op met de betrokken dames en heren om hen duidelijk en ondubbelzinnig te wijzen op de Tien Geboden van God (vooral het 5e en 6e wegens de abortus, de onverantwoordelijke sexuele schoolvoorlichting en de aantasting van de openbare zedelijkheid door de pornografie) en de zedelijke eisen van de Kerk. Als zelfs de bisschoppen hun ambt als verdedigers van de openbare orde verloochenen, dan moeten wij als gedoopte en gevormde christenen toch zeker onze dagelijkse plichten vervullen!

Tenslotte nog een bericht hier uit Saarbrücken:
Verleden zondag 23 januari heeft de »Katholische Kulturgemeinschaft St. Pius X« op haar algemene vergadering met overweldigende meerderheid het besluit genomen om haar bezitsaandeel in de priorij over te dragen aan de Priesterbroederschap St. Pius X. Zo moet er een einde komen aan de zeer onaangenane discussies over de bevoegdheden op kerkelijk gebied en kan het werk in de zielzorg weer intensief

worden aangepakt. Onze Lieve Vrouw Koningin van de Engelen danken wij innig voor haar welwillende steun aan ons werk.

Heilige Moeder, wil mij horen,
Met de wonden mij doorboren
Die Hij aan het kruishout leed!

Saarbrücken, op het feest van de H. Chrysostomus 27 januari 1983

Pater Franz Schmidberger

De priester-candidaten

Thomas Jentzsch

Geboren 28-8-1953 in Traunstein/Oberbayern. Daar opgegroeid en na de basisschool het gymnasium bezocht. Anderhalf jaar intern op het aartsbisschoppelijk klein-seminarie in Traunstein. Einddiploma van het Wittelsbacher-Gymnasium München. Na dat eindexamen twee semesters filosofie aan de universiteit München en de hogeschool van de jezuïeten. In de herfst 1977 naar 't priesterseminarie van Weissbad/Zwitserland. Vanaf de herfst 1978 in 't Herz-Jesu-Priesterseminar Zaitzkofen. Daar de filosofische en theologische vorming voor het priesterschap. De eerste H. Mis in zijn geboorteplaats Traunstein op 19 maart, het feest van de H. Jozef, in de Chiemgauhalle, Siegsdorferstrasse I, om 10.00 uur.

Klemens Kiser

Hij is 26 jaar en werd geboren in Freiburg im Breisgau. Na de basisschool March en het Kepler-Gymnasium eindexamen in juni 1976. Na zijn militaire dienstplicht te hebben vervuld ging hij in 1977 naar het duitstalig seminarie van de Priesterbroederschap, waar hij zijn filosofisch-theologische vorming kreeg.
De plechtige H. Mis wordt opgedragen op zaterdag 5 maart 1983 om 10.00 uur in de Ludwig-Jahn-Halle in 1835 Teningen, ten noorden van Freiburg (3 km. van de autoweg Basel-Karlsruhe).

Preek van Zijne Excellentie Aartsbisschop Marcel Lefebvre

op 23 maart 1980 in Genève bij de inzegening van het oratorium St. Joseph van de Priesterbroederschap St. Pius X

In de naam de Vader en de Zoon en de H. Geest. Amen.

Geliefde Broeders,

Sta mij toe U onze vreugde, onze voldoening en onze dank te betuigen. Maar laten we allereerst God dankzeggen; aan Hem immers hebben we dit heiligdom, dit St. Jozef-oratorium, vooral te danken. God wilde dat deze plaats van gebed speciaal aan de H. Jozef werd toevertrouwd en toegewijd en dat ze onder zijn bescherming werd gesteld. De bijzondere verering van Uw eerste prior, pater Denis Roch, voor de H. Jozef en het St. Jozef-Oratorium in Montréal was een teken van de Voorzienigheid, die wilde dat dit huis, deze tempel van God, aan de H. Jozef werd toevertrouwd.

Ook mogen wij niet onder stoelen of banken steken, hoe dankbaar wij de mensen zijn die op de een of andere manier hebben bijgedragen tot de stichting van dit heiligdom, die het versierd en ingericht hebben, die het zo veranderden dat er een plaats ontstond die tot bidden uitnodigt en de gelovige ertoe brengt om voor het grote mysterie van onze godsdienst in zichzelf te keren. Het geheim van ons geloofmysterium fidei! Van nu af zal de H. Eucharistie hier in 't hart van Genève in dit St. Jozef-Oratorium aanwezig zijn. En ongetwijfeld zult U telkens als U kunt dit godshuis binnengaan en Onze Heer Jezus Christus aanbidden en vereren.

Vandaag vooral vragen wij de H. Jozef om meer begrip voor dat mysterie. Dat vragen wij hem, die niet minder dan dertig jaar in een zeer innige gemeenschap met het grote geheim geleefd heeft. Want het grote geheim van onze heilige Openbaring is onze Heer Jezus Christus, de vleesgeworden God. God heeft een lichaam aangenomen zoals het onze. Hij heeft zo diep vernederd dat Hij een lichaam aannam zoals wij er een hebben, een ziel zoals de onze en ouders zoals wij. Maar hij kwam in dit gezin, in dit beschuttende tehuis van Jozef en Maria, door een echt mirakel. Van toen af leefden Jozef en Maria zij aan zij met dit buitengewone wonder. Dat wonder zou later goddelijk leven verspreiden in alle harten en in alle zielen, en 't zou een buitengewone liefde wekken. Welk schepsel werd en wordt ook heden nog meer bemind, meer nagevolgd en meer aanbeden dan Onze Heer Jezus Christus? Zowel de eenvoudigste zielen als de geleerdste geesten buigen het hoofd voor het ondoorgrondelijk geheim vam Onze Heer Jezus Christus. De H. Paulus heeft het beschreven met onvergelijkelijk schone woorden. En vaak is ons zwijgen tegenover dat mysterie de hulde die de echte werkelijkheid het meest nabijkomt, want wij zijn niet in staat om alles uit te zeggen wat Onze Heer Jezus Christus, het vleesgeworden Woord, betekent.

De H. Jozef leefde dus in hetzelfde huis als Onze Heer. Hij leefde met Hem samen. Hij leefde met Hem van het werk zijner handen. Dertig jaar lang sprak Hij heel intiem met Hem. Moest die man, die door God tot pleegvader was uitverkoren. die voor 't voetlicht trad als de vader van Jezus, het vleesgeworden Woord, niet alle heiligen in deugd overtreffen? Moest hij niet de grootste, de belangrijkste van alle mannen zijn? Na de allerzaligste Maagd Maria, die de Moeder van God was, is de H. Jozef heel zeker de mens geweest die van God de meest overvloedige genaden en zegeningen heeft ontvangen. Niet zonder reden zetten onze heilige boeken Jozef, de zoon van Jacob, en Jozef, de pleegvader van Jezus, naast elkaar. De farao had tegen Jozef

gezegd: »Ik zal maar één trapje hoger tronen dan gij! Na mij zult gij in heel Egypte bevelen. Ieder zal Uw orders opvolgen!« En zo is Jozef, die door zijn broers is verkocht en die in Egypte gevangen gezet werd, nu de hoogste opzichter van de farao en in zekere zin zijn plaatsvervanger geworden, die alle rijkdommen van Egypte onder zijn beheer heeft. Krachtens die hoge positie kon Jozef opdracht geven om de graanschuren te vullen, daar hij een hongersnood voorzag die jaren zou duren. En die maatregel had weer tot gevolg het weerzien van zijn vader en zijn broers. Die werden eveneens door honger gekweld, vreesden de hongersnood en wisten dat er in Egypte iemand met volle handen graan uitdeelde. Daarom trokken ze daarheen en ontdekten dat die iemand Jozef was, die zij aan de Israelieten hadden verkocht, die uit hun herinnering verdwenen was en die, zoals ze hun vader hadden verteld, door wilde dieren zou zijn verslonden. Welnu, die Jozef zou hun van de hongerdood redden en hen overhalen om bij hem te blijven. En hij zou Israel en Egypte tot een groot volk maken. Hoe treffend is de overeenkomst tussen Jozef, de rentmeester van de farao, de zoon van Jacob, en Jozef, de pleegvader van Jezus!

Aan wie van de twee moeten we de voorkeur geven? Wie mag wel de eerste van de twee zijn? Jozef, de zoon van Jacob, of Jozef, de pleegvader van Jezus? Hier is geen moment aarzeling mogelijk, want wat betekenen Egypte en de hele bevolking en de farao tegenover die Jozef aan wie de schat, de grootste schat van de Vader was toevertrouwd ... Zijn Zoon, Zijn enige Zoon, God zoals Hij, eeuwig, almachtig, door wie alles geschapen is, per quem omnia facta sunt! Ja, over Hem, door wie alles geschapen is, over die schat moest Jozef waken. Waken moest hij over Hem die eens op het Kruis zou worden geslagen om Zijn bloed te vergieten voor onze verlossing.

Ja, Jozef is groot onder alle heiligen. En hij heeft ons een voorbeeld gegeven, een voorbeeld dat wij tegenwoordig meer dan ooit nodig hebben. Van de levensweg en het gedrag van die zwijgzame man wil ik maar drie facetten naar voren brengen. Ik meen, zoals ik al gezegd heb, dat Jozef tegenover Jezus maar één houding kon aannemen: het aanbiddend zwijgen. En toch moeten er tussen hem en Jezus heel zeker levendige en enthousiaste gesprekken zijn gevoerd. In het Evanglie komt Jozef nauwelijks voor. Toch weten wij genoeg over zijn persoon om te kunnen zeggen dat Jozef vooral kuis was. Kuis en rein van zeden! Hij zocht geen vleselijk genot. En toen hij werd gesteld tegenover het dramatisch gebeuren met zijn heilige vrouw Maria en hij merkte dat ze in verwachting was, besloot hij haar te verlaten. Volgens de wet kon hij haar aan de rechters overleveren. Dan zou ze gestenigd zijn. Maar in zijn heilige deemoed wilde hij liever in stilte van Maria scheiden dan haar aan de rechters uitleveren. Jozef was rein. Hij bleef kuis zijn hele leven lang. En daarin is hij ons een voorbeeld, juist in deze tijd, nu U zelf, beminde broeders, weet hoe hard het is en hoeveel genade, kracht en moed men nodig heeft (christelijke kracht en christelijke moed) om tegenover de overstelpende vloed van zedeloosheid en immoraliteit stand te houden. Daarom hebben we dit voorbeeld van Jozef nodig. Dat voorbeeld doet ons vooral bidden voor de jeugd, opdat ze zuiver blijft en rein het huwelijk ingaat. Men kan zich niet door een zondig leven voorbereiden op het huwelijk. Wij zullen ervoor bidden dat, naar het voorbeeld van de christelijke generaties die ons voorafgegaan zijn, die kuisheid, de reinheid, en de heiligheid van het huwelijk weer opbloeien. Daarvoor moeten we een ware kruistocht ondernemen, een kruistocht tegen alles wat de schoonheid en de grootheid van het sacrament van het huwelijk omlaag kan halen. Vraagt ook dat veel jongemannen zich naar 't voorbeeld van Jozef aan God wijden. En daar Jozef de wijding heeft ontvangen om Jezus te beschermen en te behoeden, zul-

len wij ook vragen dat veel meisjes zich als voorbeeld van maagdelijkheid aan God wijden, als voorbeeld van die kuisheid waarvan de H. Jozef ons een voorbeeld heeft gegeven. Jozef, voorbeeld van kuisheid, voorbeeld van onthechting aan de dingen van deze wereld.

Verder overwegen wij dat Jozef de vader van Jezus werd genoemd, de vader van Hem die de wereld heeft geschapen, de vader van Hem aan wie alle rijkdommen van de wereld toebehoren, die al die schatten in de aarde heeft gelegd die wij er tegenwoordig in zoeken. God heeft die schatten geschapen. Als bodemschatten heeft Hij diamanten en edelstenen in de aarde gelegd, en tenslotte de aardolie die de tegenwoordige rijkdom van de aarde vormt. Hij, die dat alles geschapen heeft, die dat alles schiep met Zijn hand, door Zijn gedachte, alleen maar door Zijn gedachte, Hij leefde in armoede en eenvoud, onthecht aan de dingen van deze wereld. Daar Jozef de pleegvader was van Onze Heer Jezus Christus had hij de rijkste en voornaamste koning van de wereld moeten zijn. Maar Jezus wilde niet dat Jozef in rijkdom leefde. En zo leefde die van het werk van zijn handen. Jezus wilde dat Jozef en Maria naar Bethlehem gingen en dat Zijn eigen geboorte plaatsvond in een hol tussen dieren. Dat is de armoede die Jezus gekozen heeft.

Wij moeten de H. Jozef dus ook vragen om de kracht ons los te maken van de goederen van deze wereld, juist nu, nu iedereen naar een steeds luxueuzer, aangenamer en rijker leven verlangt, nu men de dingen, de goederen van deze wereld steeds gemakkelijker voor allen toegankelijk wil maken. Wij vergeten maar al te zeer het voorbeeld van Jozef. Wij moeten het voorbeeld van Jozef en Maria volgen en weten dat het geluk niet ligt in onmetelijke rijkdom en niet in de goederen van deze wereld. Neen, wij moeten weten dat de ware rijkdom ligt in onze ziel, in het goddelijk leven dat Onze Heer Jezus Christus ons door het Doopsel schenkt. Hier ligt de ware rijkdom. De H. Jozef had dat heel goed begrepen.

Het derde voorbeeld dat Jozef ons geeft is de onderwerping aan de H. Voorzienigheid. Want het Evangelie wijst ons duidelijk op de beproevingen die de H. Jozef moest doorstaan en die ik U zoëven genoemd heb. De vaststelling dat Maria moeder werd betekende voor Jozef een zeer zware beproeving. Welke gedachten moesten hem wel door het hoofd gaan, juist omdat hij de heiligheid van zijn echtgenote kende! Die hebben hem zeker slapeloze nachten bezorgd. Maar toen, in die beproeving, stuurde God hem een engel, die tot hem sprak: »Jozef, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; het kind in haar schoot is de Zoon van God en komt van de H. Geest zelf, voor wie alles mogelijk is. En ook Elizabeth, de bloedverwante van u en Maria, zal weldra een kind ter wereld brengen, ofschoon zij onvruchtbaar heette.« Toen was Jozef gerustgesteld. Op dat ogenblik bewonderde hij de wil van God, die zo'n verheven taak op zijn schouders legde. Nederig als hij was moest hij zich wel afvragen hoe 't toch kwam dat hij, de arme Jozef, een kleine timmerman, uitverkoren werd en dat de goede God hem Zijn beide grootste schatten toevertrouwde: Maria en Jezus. Maar hij aanbad Gods wil en legde er zich bij neer.

En nauwelijks was deze beproeving voorbij of er kwam een nieuwe: hij moest wegens de door de Romeinse keizer bevolen volkstelling naar Bethlehem gaan. De keizer liet alle onderdanen van het Romeinse rijk tellen. Allen moesten zich naar hun geboorteplaats begeven om zich daar te laten noteren. Nu waren Jozef en Maria, nakomelingen van de koninklijke familie van David, uit Bethlehem afkomstig. Daarom gingen Jozef en Maria op bevel van de keizer daarheen, ofschoon Maria elk ogenblik de geboorte van haar Kind kon verwachten. Jozef moest wel de wanhoop nabij zijn bij de gedachte dat het onderweg kon gebeuren. Wat moest hij doen? Maar de engelen waakten. En de H. Jozef zelf, die vol

zorg zijn best deed om een passend onderdak te vinden voor de allerzaligste Maagd, ging een herberg binnen om te vragen of er toch niet een plaatsje was voor een vrouw die elk ogenblik naar kind kon verwachten. Maar 't antwoord was neen – hij werd afgewezen, hij werd buitengezet. Toen ging hij een grot binnen. Maar hoe troostvol was 't dan voor hem de herders te zien en later de Wijzen die Jezus kwamen aanbidden!

Nauwelijks was dit gebeuren voorbij of er kwamen alweer nieuwe beproevingen, heel zware. Stel U in de plaats van Jozef en Maria, toen de engel hun zei: »Jozef, neem het Kind en zijn moeder en vlucht naar Egypte!« Stel U dat eens voor – vooral als men weet wat toen een reis von Bethlehem naar Egypte betekende! Deze opdracht moest in Jozefs ogen wel bijna waanzinnig lijken. Hij moest vertrekken met een vrouw die pas een kind ter wereld had gebracht, met dat pasgeboren kind ook nog! Dagenlang zou hij door de woestijn moeten trekken. Wel ging 't langs veel gebruikte wegen, maar misschien waren er toch straatrovers die drukke wegen onveilig plachten te maken. Toch vertrok Jozef met zijn vrouw. Het Evangelie zegt: »Hij nam Maria en Jezus en hij vertrok. »Hij begaf zich zonder aarzelen op weg. Hij had 't bevel gekregen – Hij trekt weg, er moge gebeuren wat wil.

En dan zou hem in de kinderjaren van Jezus nog een vierde beproeving treffen. Het is de enige die ook wat St. Jozef betreft uitvoeriger beschreven wordt. U kent ze wel. Jozef en Maria trekken met Jezus, toen nog een jonge knaap van ongeveer 12 jaar, en met al hun vrienden en familieleden van Nazareth voor een godsdienstig feest naar Jerusalem. Maar op de terugweg hebben Jozef en Maria niet voldoende opgelet. Ze denken: Jezus is bij Zijn kameraadjes, Jezus is bij Zijn neven. Ja, ze letten niet op Hem en lopen twee dagen door. Plotseling echter krijgen ze in de gaten dat Jezus er niet bij is. Overal doen ze navraag bij vrienden en buren. Hoe is dat toch mogelijk, hoe kan dat toch? Beiden keren naar Jerusalem terug. Maar waar Jezus in Jerusalem vinden? Is Hij ontvoerd? Gevangengenomen? Werd hij geroofd? Dat gebeurde toen wel eens met kinderen van die leeftijd om ze tot slaaf te maken, om ze aan slavenhandelaars te verkopen. Die gedachten moeten Maria en Jozef heel veel verdriet hebben bezorgd. Drie dagen, drie volle dagen bleven ze in die toestand. Vijf dagen lang zochten ze dus naar Jezus. Stel U hun smart voor! Tenslotte vonden ze Hem in de tempel, waar hij onderricht gaf aan de wetgeleerden, die verrukt waren over de antwoorden van Onze Heer en zich afvroegen wat dat wel voor een kind mocht zijn dat zo thuis was in de H. Schrift en bijbelplaatsen kon verklaren die onduidelijk waren of vatbaar voor verschillende uitleg. Nu kan Maria niet nalaten Jezus een verwijt te doen: »Uw vader en ik hebben U met smart gezocht!« »Uw vader«, zei Maria, »en ik hebben U vol smart gezocht, wij hebben gehuild en waren diepbedroefd.« U kent het antwoord. Jezus zei dat Hij zich op de eerste plaats aan de dingen van Zijn Vader moest wijden. Wat betekent dat: »van Zijn Vader«? Maria had gezegd: »Uw vader ...«. Met zijn woorden herinnert Jezus haar aan het feit dat er nog een andere Vader is, die in de hemel woont, de eeuwige Vader, wiens Woord, wiens eniggeboren Zoon Hij is. Hij herinnert er haar aan dat Hij God is. Dan gaan ze met Hem terug.

Zo leert Jozef ons hoe wij de beproevingen in ons leven moeten dragen. Welk een buitengewoon voorbeeld geeft hij toch! Als Jozef, die door God werd uitverkoren om Jezus te beschermen, zulke beproevingen moest doorstaan, hoe kunnen wij ons dan beklagen als God ons beproevigen overzendt! Je zou denken dat voor Jozef geen tegensproed paste, dat God hem als een bevoorrecht mens had moeten behandelen. Maar zo was 't niet. God wilde dat hij beproefd werd. Want door de beproeving, door het offer, door de smart wordt de ziel gelouterd en komt ze dichter bij God. Als

de ziel door de beproeving heeft geleerd, hoe waardeloos de dingen van deze wereld zijn, zoekt ze meer contact met het onvergankelijke, eeuwige, met de geestelijke goederen, meer dan met de tijdelijke en stoffelijke. Dat voorbeeld geeft de H. Jozef ons. Zo is hij het ideaal dat wij moeten navolgen.

Laten wij de H. Jozef vragen om ons in de periode die we beleven te bewaren in de wijsheid en de heiligheid waarvan hij ons het ideale voorbeeld heeft gegeven. Smeken wij om zijn hulp, opdat ook wij zuiver zijn in al ons denken en doen, opdat wij ons kunnen onthechten aan de dingen van deze wereld en ons kunnen overgeven aan Zijn Voorzienigheid.

Met die laatste overweging nu wil ik deze korte toepspraak besluiten. Geeft U over aan de leiding van de Voorzienigheid! Beminde broeders, zonder twijfel lijdt U onder deze crisis van de Kerk. Misschien lijdt U zwijgend. Misschien zinspeelt U er in Uw gesprekken op, zinspeelt U op dingen die U gehoord of in Uw kerken gezien hebt. Misschien hebt U op de T. V. zogenaamde religieuze ceremonies gezien die geprofaneerde, om niet te zeggen godslasterlijke, ceremonies waren, die niets godsdienstigs meer hadden, die van heel hun sacramenteel karakter en mysterie waren ontdaan. Nu is Uw hart bedroefd, vooral diegenen onder U die de tijd hebben gekend van vóór 't Concilie, toen alle ceremonies schoon en zelfs heilig waren ... Was men op reis, dan kon men zondags elke kerk binnenstapen. Ging men een kerk binnen, dan vond men onze H. Mis, onze godsdienst, onze heilige katholieke godsdienst. Overal vonden we die terug en waar we maar kwamen konden we de eenheid in de Kerk bewonderen. En we voelden ons in die Kerk thuis. We leefden verbonden met Onze Heer Jezus Christus, met het grote geheim van ons leven, ons bestaan, onze eeuwige bestemming, in één woord: met het mysterie van Jezus Christus. Zonder enige twijfel was Onze Heer toen werkelijk in al onze kerken tegenwoordig. Maar hoe staat 't er nu mee? Dat weet U even goed als ik, misschien nog beter, want U komt meer in aanraking met het gebeuren, met alles wat er zich midden onder U afspeelt. Soms zou U geneigd kunnen zijn om U tot God te wenden en te zeggen: »Mijn God, Gij wilt ons dus verlaten? Laat Gij ons echt in de steek? Waar vinden we nog het mysterie, Uw mysterie, het mysterie, het mysterie van Jezus Christus? Waar het mysterie van de H. Mis, het mysterie van de H. Eucharistie, het mysterie van het heilig Kruisoffer? Waar kunnen we 't terugvinden?« En U hoort op vele plaatsen het zuchten van mensen die ontroostbaar zijn over het feit dat ze overal ontheiliging, profanatie, godslastering en afval van het geloof zien – dat ze overal ervaren hoe kerken, seminaries en kloosters worden opgegeven en te koop aangeboden. Nu – die pijn van U lijkt ongetwijfeld op die van de H. Josef, toen Jezus hem in zekere zin die vijf dagen verlaten had. Laten we Jezus door de voorspraak van Maria en Jozef dus vragen om ons te sterken in de beproeving die we nu al jarenlang te dragen hebben. Hoeveel jaar nog zullen we moeten lijden aan die crisis van de Kerk, aan die langzame maar zekere verwoesting van Kerk, roepingen, godsdienstig en christelijk leven? God alleen weet 't. We moeten ons dus aan de goede God toevertrouwen. Laten we op God vertrouwen! Wij dragen Jezus toch op onze armen, in ons hart en in onze ziel door de genade van het Doopsel, door de genade van het sacrament van het Vormsel, door de genade van de H. Eucharistie, telkens als wij die ontvangen, en door de H. Mis die we bijwonen, omdat die het Offer van Golgotha is.

Daar we de genade bezitten om God in ons te dragen is God ook met ons, is Onze Heer Jezus Christus met ons. U kunt dus zeker zijn van het volgende: Komt U op deze plaats van gebed die aan de H. Jozef is toegewijd, dan zult U, zelfs al mocht U ze verloren hebben, de bronnen van het

leven terugvinden en weer bezitten, de bronnen van genade en bovennatuurlijk leven, van dat goddelijk leven dat door de genade van het Doopsel in ons woont en onze glorie in de hemel zal zijn. Dat leven zult U hier terugvinden. Hier zult U Uw dorst lessen aan de bronnen van leven, genade en liefde, aan de bron die door het bloed van Jezus onststaat, de bron van Jezus' bloed, en aan het water dat uit de wonde vloeide van Jezus' zijde – zoals dat iedere dag gebeurt op onze altaren, op die altaren waarop het ware Misoffer wordt opgedragen. Dankt dan God in Uw leed. Wendt U tot God. Laten wij ons allen tot Hem wenden, Hem danken voor alles wat Hij voor ons gedaan heeft en Hem met grote aandrang smeken dat Hij over heel de wereld veel van zulke heiligdommen laat ontstaan, opdat de zielen die naar Jezus en het eeuwig leven dorsten de bronnen van de genade kunnen bereiken. In deze zin moeten wij vandaag heel vurig tot Maria en Jozef bidden.

In de naam van de Vader en de Zoon en de H. Geest. Amen

Gebed tot de H. Jozef voor de Kerk

Tot u, heilige Jozef, nemen wij onze toevlucht in onze nood en, na de hulp van uw allerzaligste bruid te hebben ingeroepen, smeken wij met vertrouwen ook uw bescherming af. Wij bidden u ootmoedig: zie goedgunstig neer op het erfdeel dat Jezus Christus door Zijn bloed heeft verworven en help ons in onze noden door uw machtige bijstand. Dat vragen wij u omwille van de liefde die u heeft verbonden met de onbevlekte Maagd en Moeder van God en omwille van de vaderlijke tederheid waarmee u het Kind Jezus hebt omhelsd. Zorgzame bewaarder van het heilig huisgezin, bescherm de uitverkoren kinderen van Jezus Christus. Liefderijke vader, verwijder van ons alle besmetting van dwaling en zedenbederf. Machtige beschermer, sta ons vanuit de hemel genadig bij in de strijd tegen de machten van de duisternis. En zoals u eens het Kind Jezus uit het grootste levensgevaar hebt gered, zo verdedig nu ook de heilige Kerk van God tegen vijandelijke aanslagen en alle tegenwerking. Neem ieder van ons in uw blijvende bescherming, opdat wij, naar uw voorbeeld en gesteund door uw hulp, heilig leven, zalig sterven en het eeuwig geluk in de hemel verkrijgen.

Amen.

De afkeer van God in de politiek

door Friedrich Wilhelm Bracht (slot)

De lezer mag, zoals reeds gezegd, bij de beoordeling soms niet vergeten dat de auteur lutheraan is.

II Over de mogelijkheden van terugkeer (tot God)

Het oude »wetenschapsgeloof« is achterhaald. Dat leeft nog maar bij onontwikkelde en halfontwikkelde personen en bij theologen. De een of andere vorm van syncretisme dan? Een versmelting van Aziatische wijsheidsleer met christelijke elementen? Dat zou per saldo toch niet kunnen fungeren als geloofwaardig nieuw summum bonum (hoogste goed), omdat God er »voor de mens« zou zijn, en niet »de mens voor God«. Een renaissance die 't laatste beoogt zou dus moeten bestaan in een herleving van de bestaande voorname godsdiensten: jodendom, christendom, islam. (Die hebben immers alle drie de persoonlijke God van Abraham gemeen, de God van het Oude Testament, die klaarblijkelijk verlangt dat de mens er is voor HEM, God.) Als dat zo is, dan rijst de vraag hoe het tegenwoordig met die godsdiensten gesteld is.

Het jodendom heeft omstreeks de tijd van de Franse Revolutie God als summum bonum nagenoeg opgegeven ten gunste van de mens. (Mozes Mendelssohn, joods filosoof die een joods »modernisme« nastreefde + 1786). Dat was ook wel de voorwaarde voor de emancipatie van de joden in de 19e eeuw. Ze marcheren »met God,« maar niet meer »voor God.« Natuurlijk blijven er kleine groepen strenggelovige, orthodoxe joden bestaan. Maar die worden als hopeloos achterlijk beschouwd en hebben geen enkele invloed. In 't gunstigste geval worden ze hoofdschuddende bekeken als waren 't dinausauriërs in een museum.

Ook de islam biedt een tweeslachtig beeld. Turkije is de weg van Europa gegaan: met God voor 't Vaderland. Het summum bonum is de Natie. Dat geldt ook voor »socialistische« Arabische Staten, b. v. het Libye van Gaddafi of Algerije (die eigenlijk »nationaal«-socialistisch zijn). Er zijn echter nog landen waar God zonder twijfel tot heden toe het summum bonum gebleven is, vooral in de Arabische wereld. ('t Is veelbetekenend dat ze als »middeleeuws« worden beschouwd. De verlichten onder ons weten alleen maar dat er meedogenloos en hard gestraft wordt.)

De christelijke scheuring

Ook de christelijke wereld is gespleten. De Oosterse of Orthodoxe Kerk is wat de kern betreft wel bij God gebleven, ofschoon er bisschoppen zijn die aan politiek doen en wier hoogste goed vermoedelijk de natie is en niet de Heer. Zo b. v. aartsbisschop Capucci van Jerusalem of de gestorven aartsbisschop Makarios van Cyprus. Die Kerk als geheel plaatst echter nog altijd heel duidelijk God in het centrum en niet de mens, vooral ook in haar ritus. Gelukkig zijn de orthodoxen op het peil van de acht oecumenische Concilies (van de 4e tot de 9e eeuw) blijven staan. Sindsdien zijn er bij hen geen concilies meer geweest (de GEEST waait nu eenmaal waar HIJ wil). Deze orthodoxie biedt een brug naar oud-Russische tradities van vóór Peter de Grote. Als men zich in Rusland weer wil bezinnen op het oude »heilige Rusland,« dan gaat men niet terug tot tsaar Nicolaas (+ 1918), maar tot achter de hervormingen van Peter († 1725), dus tot achter de periode waarin de Westeuropese ideeën van de Verlichting werden overgenomen. Want deze voeren, consequent doorgedacht, tot kapitalisme, socialisme en fascisme, dat wil zeggen tot het rijk van de mens, weg van de »Staat van God.«

De protestanten vertonen een buitengewoon veelkleurig beeld, alleen al omdat ze heel erg versnipperd zijn in lutheranen, gereformeerden, calvinisten, methodisten, baptisten, puriteinen (om alleen maar de voornaamsten te noemen).

Gedeeltelijk geloven ze noch in een persoonlijke God (als theologie verkondigen ze de leer van »God is dood«), noch in de goddelijkheid van Jezus Christus. Deze is voor hen alleen nog maar mens. Ze verwerpen niet, zoals de arianen, de goddelijke natuur van Jezus Christus, omdat God zo oneindig boven de schepping verheven is dat een mens nooit God kan zijn, maar omgekeerd omdat voor hen de mens (in, met of door Jezus) god geworden is, zodat het verschil tussen mens en God is weggevallen. Hier is de mens summum bonum. Ook de Wereldraad van Kerken heeft een zuiver menselijk humanitair doel. Voor die Raad is God nog maar een middel om dat doel te bereiken. De »theologie van de bevrijding« of »van de revolutie« verkondigt brutaalweg, zonder noemenswaardig protest van de Kerken, zuiver wereldijke opvattingen. Maar bij de protestanten is er ook nog een vrij grote groep gelovigen van de oude stempel, voor wie God het summum bonum gebleven is. In Duitsland b. v. zijn ze verenigd in het godsdienstig genootschap »Kein anderes Evangelium« of soortgelijke groeperingen.

Maar de tegenwoordige opvattingen maken dat ook zij bij het grote publiek een steen des aanstoots zijn, hopeloos achterlijke mensen, querulanten die zich niet willen aanpassen, bijgelovige zonderlingen of »reactionairen.« Extreme modernisten, voor wie het begrip »God« zinloos geworden is,

nemen aan dat het bij zulke mensen helemaal niet om God gaat, maar om groepsbelangen.

De roomse Kerk is, zoals wij al zagen, heel lang als één blok bij God als summum bonum gebleven. Alle priesters werden daar door een plechtige eed (»antimodernisteneed«) aan gebonden. Daarom werd ze algemeen voor »achterlijk« gehouden. Velen beschouwden de katholieken als politiek onbetrouwbaar, omdat men aannam dat ze in geval van conflict (zoals in het Rome van de tijd der keizers) zouden kiezen voor God en de Kerk, en tegen de Natie. Daarom ook werden ze op politiek gebied in vele landen gediscrimineerd, zelfs waar overigens volledige vrijheid heerste, zoals in de USA, waar geruime tijd geen enkel katholiek president kon worden. ('t Is veelbetekenend dat hieraan een einde kwam met J. F. Kennedy, wiens presidentschap chronologisch samenviel met het »agiornamento« en het afschaffen van de antimodernisteneed. Met de progressieve drieëenheid: Kroetsjev de vader, Kennedy de zoon en Johannes de geest, werd destijds de spot gedreven.) Aan de conservatieve lijn werd tot de dood van Paus Pius XII consequent vastgehouden. God was de alpha en de omega. Theologen of priesters die maar de geringste twijfel daaraan lieten opkomen of min of meer geneigd waren om de mens te vergoddelijken werden aangeklaagd en geëxcommuniceerd. Maar na de dood van Pius XII?

De mens in de plaats van God

Het is bedroevend dat we 't moeten zeggen – maar omwille van een helder inzicht in onze geestelijke en godsdienstige situatie moet het »ondenkbare« worden gedacht en het »onuitsprekelijke« worden uitgesproken. Nu dan: na de dood van Pius XII heeft ook de roomse Kerk in plaats van GOD de mens tot het summum bonum gemaakt. Ze heeft dus de HEER verraden. Het aggiornamento van Johannes XXIII en vooral de ontwikkeling van na het Tweede Vaticaans Concilie betekenen dat het summum bonum van GOD overging naar de MENS. U zult misschien opwerpen dat zo'n verraad door de bijstand van de H. Geest onmogelijk is. Maar de GEEST waait waar HIJ wil en wanneer HIJ wil. Heeft de H. Petrus de Heer niet driemaal verraden?

Het gebeuren zelf, de omkering van het summum bonum, blijft intussen onder de oppervlakte. Aan de dogma's behoeft niets veranderd te worden. Een ex-cathera-uitspraak van de Paus of een dogmatische beslissing door een concilie is daarvoor niet nodig en is er ook niet geweest (wat een providentiële hulp kan zijn voor een mogelijke ommekeer). Het gebeuren speelt zich vooral af in het bewustzijn van de gelovige en in de liturgie. Al wordt het in openbare discussies bijna nooit aangestipt, het wordt wel opgemerkt en is door de hervormers gewild. Zo schrijft Wolfgang Seibel in »Stimmen der Zeit« (afl. 9, sept. 1977): »Het Concilie, zo luidt de grondstelling van Lefebvre, heeft in de Kerk een nieuwe Franse Revolutie ontketend. ... Daarom moet de Kerk aan dat noodlottig compromis-gedoe met de ideeën van de moderne mens een einde maken ... Een opvatting over de orde in Kerk en politiek die, naar het model van een autoritair gestructureerde Kerk, de autoritaire Staat bepleit als de enig-ware staatsvorm, en die de beginselen van een op het moderne recht en een moderne constitutie berustende Staat totaal afwijst – daar gaat het bij Lefebvre om. Wie met deze beweging sympathiseert, wie de een of andere eis voor gerechtvaardigd houdt, die moet weten waarmee hij zich inlaat en wat hij ondersteunt ... Paus en bisschoppen moeten hun principieel standpunt bepalen ten opzichte van de centrale vragen die door Lefebvre worden opgeworpen en dus ook t. o. v. de fundamentele oriëntatie van het Concilie ... Het moet zowel voor katholieken als niet-katholieken duidelijk zijn, hoe de frontlijnen verlopen ....«

Heeft men ingezien dat de Franse Revolutie de overgang van het summum bo-

num van God naar de mens betekende (Natie staat hier voor mens) en dat op het Concilie de Franse Revolutie alsnog door de Kerk werd ingehaald, dan betekent dat: voor de na-conciliaire Kerk is het summum bonum niet meer God, maar de mens. De mens staat in het middelpunt, moet in het middelpunt staan, zo luidt het parool. Dat openbaart zich in de liturgie (handcommunie), maar ook in de architectuur van de kerken (tabernakel van het altaar weg, a. h. w. vol schaamte verborgen. De horigheid tegenover de vooropgestelde waarheid dat alle mensen gelijk zijn gaat zo ver dat woordelijk overgeleverde zinnen die de Heer tot ons gesproken heeft veranderd werden, zelfs in hun betekenis (»voor allen« in plaats van »voor velen«). Men wil er »met God« voor de mens zijn. **Zo wordt God een middel om de mens welvaart te bezorgen.** Desondanks bidt men vlijtig door, maar is men niet meer zo gebrand op het vasten, omdat dat »tegenwoordig niet meer van de mens kan worden gebrand op het vasten, omdat dat »tegenwoordig niet meer van de mens kan worden gevergd« (volgens de fijngevoelige pastorale zorg). Er ist onder de »progressieve« katholieken zeker evenveel subjectieve vroomheid als onder de Duitse vorsten op het Wener Congres. Deze ontwikkeling is in de katholieke Kerk veel bedenkelijker dan in de protestantse, omdat de katholieke Kerk nog altijd streng hiërarchisch is opgebouwd, is gegrondvest op de gehoorzaamheid aan de Paus, en omdat groepen zoals »Kein anderes Evangelium« in de protestantse Kerk geen wettelijk recht van bestaan hebben. Vandaar de bijna ondraaglijke druk waaronder veel gelovigen, sommige priesters en hier en daar een bisschop, gebukt schijnen te gaan. De breuklijn komt duidelijk uit bij aartsbisschop Lefebvre, het seminarie in Ecône en de weerklank die het in de katholieke wereld vindt.

De adelsrepubliek in de hemel

Deze afval van God als summum bonum die in alle monotheïstische grote godsdiensten heeft plaatsgevonden (ofschoon niet overal even erg en even snel) betekent een **terugvallen in het heidendom,** niet alleen van maatschappij en Staat, maar ook van de Kerk zelf. Want uit het oogpunt van de hoogste waarde gezien is 't juist voor het heidendom (de oude godenwereld van de Oudheid) typerend dat er vast wordt geloofd in een of meer goden. Die worden vereerd, hun wordt om hulp gesmeekt, er worden ofers voor gebracht, maar ze zijn niet per se het summum bonum voor de mensen. Voor de Polis (vert: de Griekse Stadsstaat) in de klassieke Oudheid en later misschien voor de Romeinse Staat waren de goden een groep buitengewoon machtige onsterfelijken in een andere wereld, een soort **republiek van adellijke personen in de hemel.** Ze waren tenslotte een deel van de natuur zoals zon, maan en sterren. Men had tot de goden omwille van de mensen, niet omwille van de goden als summum bonum. De analogie met de moderne houdig »met God voor Koning en Vaderland« of »met God voor de Revolutie« ligt voor de hand. Ook de analogie met de vroomheid in de na-conciliaire katholieke Kerk. Ondertussen laat die vroomheid (dat mag men niet vergeten!) alle dogma's onverlet. Men kan geloven in de drieëne God. Men kan geloven dat Jezus Christus God en Mens is, dat hij is geboren uit de Maagd Maria. Alles kan onveranderd blijven. Maar evengoed kan alles veranderd worden als 't de »mens van tegenwoordig« van pas komt, b. v. als 't geloof om pastorale motieven »plausibel« moet worden gemaakt. Slechts één ding is onvoorwaardelijk veranderd: de drieëne God is niet meer het voornaamste voor de mensen. Die opvatting wordt wel gemotiveerd met het voorwensel »pastorale zorg« of misschien zelfs als pastorale zorg geïnterpreteerd. Om 't kort en bondig uit te drukken: **de Kerken hebben nu precies de houding van de oude heidense godsdiensten aangenomen,** de houdig die de Romeinse Staat en de Romeinse keizers

(eigenlijk vanzelfsprekend) tijdens de christenvervolgingen van de christenen geëist hebben. Omdat deze die houding niet wilden aannemen en God als summum bonum om zichzelf wilden vereren, daarom zijn de martelaren van de oude Kerk gestorven. Ook de heilige Petrus!

En terecht! De God van Abraham (dus die van de joden, de christenen en de islam) heeft juist om Abraham in dit opzicht op de proef te stellen het offer verlangd van zijn hoogste aardse bezit, zijn enige zoon. En overduidelijk verlangt Hij in de Tien Geboden dat Hij als summum bonum wordt erkend. In de geschiedenis van de rijke jongeling gaat het om een beslist onherroepelijke keus: wat is mijn hoogste waarde? Wie bij die vraag tegen God en voor de mens kiest heeft de proef niet doorstaan.

Het summum bonum is God

En daarom blijven tegenwoordig de kerken leeg. En de seminaries. En de kloosters. Daarom zijn de tegenwoordige Kerken ongeloofwaardig voor de dissidenten uit het Oosten en ook voor diegenen in 't Westen die op zoek zijn naar een geloofwaardig summum bonum. Want het is nu eenmaal ongeloofwaardig, God te aanbidden en van God te spreken, als men in geval van conflict aan de »mens van tegenwoordig« of de »Natie« of de »Wereldrevolutie« of de »mensheid« de voorkeur geeft boven God. Natuurlijk is de Kerk er ook voor de mensen, maar deze afgeleide waarheid mag niet tot een absolute verheven worden. Het aardse welzijn komt pas op de tweede, vijfde of tiende plaats. Daarom is't noodzakelijk dat tenminste één van de grote Kerken op een besliste, oprechte en geloofwaardige manier, en ook in haar geheel, terugkeert tot God, opdat Europa (en daarmee de wereld) de zinvraag kan beantwoorden die tegenwoordig open staat: het summum bonum is God.

Een ommekeer van Rome zou bijvoorbeeld (helemaal in de geest van pater Seibels S. J.) kunnen beginnen met een krachtig en duidelijk symbool, nl. met de heiligverklaring van Lodewijk XVI van Frankrijk en Marie Antoinette van Oostenrijk. (We hebben immers gezien dat beiden in navolging van de H. Petrus gestorven zijn voor God als hun summum bonum.) Om weer geloofwaardig te worden moet de Roomse Kerk in elk geval omkeren. (Aan de Paus komt de eer toe om voorop te gaan. Hier komt ook het probleem van aartsbisschop Lefebvre om de hoek. Paulus VI heeft 't verwaarloosd. Johannes Paulus I had er niet de tijd voor. Zal de nieuwe, de Poolse Paus, het durven aanpakken?) Ze moet zonder enige zelf-vergoelijking uit een heel andere geest gaan leven (»boete doen«). Pater, peccavi. Het summum bonum is alleen God, anders niemand. De mens moet god dienen, loven. Tegenover God heeft hij geen rechten, maar enkel plichten. De mens is er voor God en pas op de tweede of derde plaats ook voor de mens, om 't even welke mens: die van gisteren, vandaag of morgen.

Gaat Rusland voorop?

Ook de kwestie van het Oost-West-conflict, die vergeleken met het bovenstaande eigenlijk maar van secundair belang is, stoten we hier. Blijft Rome bij de mens als summum bonum, dan kunnen al diegenen voor wie God nog altijd het summum bonum is, zich eigenlijk alleen nog maar op de een of andere manier bij de Kerk van het Oosten, die orthodoxe Kerk, aansluiten. Maar in het teken van die Kerk zou binnen afzienbare tijd wel eens de wedergeboorte kunnen plaatshebben van het oude »heilige Rusland.« En in dit teken kan Rusland misschien wel eens de beslissende factor worden van de toekomst van Europa en de hele wereld. Niet omdat Rusland machtiger is dan het Westen, maar omdat, als dat gebeurt, het naar God terugkeert.

Die terugkeer zou voor het Westen gemakkelijker zijn dan voor Rusland (eigenlijk is de wil van een Paus daartoe al voldoende), maar misschien wil de HEER liever niet de gemakkelijke ommekeer, maar de offervolle weg van de Russische marte-

laren. Mocht dat zo zijn, dan was het mateloze leed dat het Russische volk sinds 1917 heeft moeten doorstaan zinvol geworden. Het Westen wordt intussen bedreigd door het gevaar om bij steeds nieuwe gnostische systemen van zelfverlossing te blijven steken. Misschien zijn 't zeer hoogstaande vondsten, maar op de duur komen ze toch weer neer op de al totaal veroordeelde gnostische systemen »socialisme,« »kapitalisme« of »fascisme,« die van oudsher werden gesymboliseerd door gestalten als Prometheus, Heracles en Faust. En telkens als de mens vol narcistische eigenliefde verrukt in de spiegel van de geschiedenis kijkt, gaapt het lelijk grijzende gezicht van de antichrist hem aan: in Marx, Lenin, Hitler en Trotzki, in Mao, Goebbels, Eichmann, Deserchinski, Stalin, Roosevelt en vele, vele andere »mensen van nu.«

»Die Zeitbühne,« mei 1979

Herderlijk schrijven

van de bisschoppen, in 't jaar 1913 te Fulda in vergadering bijeen bij het graf van de H. Bonifatius

Al kan de vorm van de verklaringen in dit herderlijk schrijven hier en daar wat ouderwets aandoen, de op de theologie berustende inhoud ervan is actueler dan ooit. Voor onze gezinnen zijn ze zeker van beslissende betekenis.

De bij 't graf van de H. Bonifatius vergaderde bisschoppen aan de gelovigen van hun diocesen heil en zegen in de Heer.

Zorgen om 't gezin zijn zware zorgen. Dat weten de meesten onder U uit eigen ervaring. De zorg voor het christelijk gezin is tegenwoordig ook de zwaarste zorg van Uw bisschoppen. Die zorg heeft ons beziggehouden, toen we de laatste keer bijeen waren bij het graf van de H. Bonifatius; die bracht ons tot het besluit om een gemeenschappelijk herderlijk woord te richten tot al onze gelovigen. In ons herderlijk schrijven van de 12e augustus 1908 hebben we U opgeroegen tot strijd tegen de macht van de openbare onzedelijkheid. Vandaag vragen wij U dringend om het christelijk gezin te beschermen, dat in deze tijd heel ernstig door zonde en wangedrag wordt bedreigd. Het gezin is de levenscel en de levensbron van mensheid, natie, Staat en Kerk. Is het gezin ziek, dan is heel 't volk ziek. Als 't gezin ontaardt, dan gaat 't bergafwaarts met de natie. Geen welvaart en geen ontwikkelingspeil, geen legermacht en geen positie als wereldmacht kunnen het verval dan tegenhouden. Er was eens een tijd dat de Duitser die bittere waarheden op andere naties meende te mogen toepassen. Maar nu treffen die ons in hun volle scherpte zelf. Het ogenblik is gekomen waarop Uw bisschoppen moeten herinneren aan het woord van de profeet: »Mijn volk, zij die u gelukkig noemen bedriegen u, en ze brengen u op de slechte weg; en zij die zich gelukkig laten prijzen storten in de afgrond« (Is. 3, 12; 9,16).

I

1 – Het Duitse gezin – hoe hoog in ere stond het eens als garantie van liefde en trouw, als bolwerk van orde en ingetogenheid, als beeld van gezondheid en vruchtbaarheid! Maar nu is ook dat door een ernstige ziekte overvallen. Daarvan getuigt een woord met een griezelige klank, een woord waar we vroeger nooit mee te maken hadden, het woord **geboortedaling.** Hoe ver het kwaad al om zich heen gegrepen heeft blijkt uit de getallen.

In 1876 werden er 42 kinderen per 1000 inwoners geboren, in 1911 nog maar 29. Een

kind minder op 1000 inwoners betekent 65000 kinderen minder in het hele Rijk. Vergeleken met de toestand in het jaar 1876 zijn er in 1911 dus ruim 800.000 kinderen minder geboren. Van jaar tot jaar loopt het geboortecijfer terug, in Duitsland in de laatste tien jaar zelfs sneller dan in Frankrijk en België. Als het niet lukt om aan dat kwaad een halt toe te roepen, dan zal ook bij ons het sterftecijfer het aantal geboorten overtreffen en gaat ook voor Duitsland het woord gelden: meer doodskisten dan wiegen.

De getallen spreken een ontstellend duidelijke taal. Ze zijn niet zo maar een klacht over een noodtoestand, maar een aanklacht wegens schuld, zeer zware schuld. Diegenen die de achteruitgang van het kindertal alleen maar of vooral willen toeschrijven aan ongunstige sociale en economische omtstandigheden, zij vergissen zich. Ons volk is door heel wat erger tijden heengeworsteld zonder dat dat boze verschijnsel optrad. Het gewraakte kwaad is duidelijk niet een gevolg van ellende, maar van weelde. Het is begonnen onder de hogere standen, in rijke en welgestelde milieus, en het is, met de ondeugden van die standen, pas langzamerhand onder het volk doorgedrongen.

Wij willen helemaal niet ontkennen dat allerlei sociale mistoestanden van tegenwoordig het kwaad bevorderd en verergerd hebben, o. a. vooral de woningnood in de grote steden. Hier moeten sociale dienst en christelijke barmhartigheid samen alle krachten inspannen om die verschrikkelijke toestand de baas te worden. Maar dat alles is slechts bijkomstig. De hoofdoorzaak, de hoffdschuldige, is de **slechte wil, het boosaardig en onzedelijk misbruiken van het huwelijk.**

Het moreel bederf, dat al heel gauw veld wint waar christelijk geloof en christelijke zede verdwijnen, is reeds doorgedrongen tot in de kern van het gezinsleven. In brede kringen is de eerbied voor het heilig huwelijk verloren gegaan. Men wil de huwelijksrechten zonder de huwelijksplichten. Ongebreideld begeren, koel berekenende zelfzucht en hebzucht, laffe vrees voor lasten en offers brengen ertoe dat men God trotseert, die leven wil scheppen, dat men de natuur geweld aandoet, het hoofddoel van het huwelijk verijdelt, het huwelijk ontwijdt, misvormt en tot onvruchtbaarheid veroordeelt, het kindertal vermindert, ja zelfs tot moordenaar wordt door de vernietiging van het beginnende leven.

Zo'n houding in het huwelijk, die tegen God en de natuur ingaat, wordt in onze tijd heimelijk, ja zelfs openlijk aangeprezen en aanbevolen als bijzonder verstandig en voorzichtig, als middel om gezondheid en welstand van het gezin te beschermen, als een kunst om het genot te verhogen en lasten en zorgen te verminderen. En een vloekwaardige industrie helpt daar op misdadige wijze nog een handje aan mee. Openlijk en langs sluipwegen weet ze haar schandelijke artikelen aan het volk op te dringen. En die moeten door ons arme volk niet alleen met zijn geld, maar ook met zijn bloed, met de gezondheid van lichaam en ziel en met het geluk van het gezin betaald worden. De Duitse natie betaalt ze met het leven van duizenden kinderen.

Wee, hoe diep zijn we gezonken! Men beroemde zich op een cultuur die godsdienst, christendom en Kerk overbodig had gemaakt en deze niet nodig had om al maar hoger te klimmen – ze zie, men staat voor nieuwe afgronden van de dood. Met grote woorden werd er gesproken van levensoptimisme en intenser leven dank zij de vooruitgang van de nieuwe tijd – en zie, de natie wordt bedreigd door een negatieve, zelfs moorddadige houding tegenover het leven die terecht een langzame zelfmoord is genoemd. Terecht is men blij dat de medische wetenschap erin is geslaagd om het sterftecijfer van jaar tot jaar beneden te drukken, maar tegelijk verslindt de stille, geheime dood van de 20e eeuw elk jaar duizenden kinderlevens.

Zulke vreselijke vruchten zijn 't resultaat,

als men zich van God afkeert en Christus in de steek laat. Dat is de pest die de oorlog tegen christendom en Kerk op de voet volgt. De gif-en doodsangel is al tot in de kern van ons geliefd Duits volk doorgedrongen. Het zal er zich niet meer van kunnen ontdoen, als niet alle goede krachten in actie komen en zich verenigen. Daarom hebben de bisschoppen de plicht om hun waarschuwende stem te verheffen. Mogen allen die die het aangaat, hoog en laag, arm en rijk, naar ons luisteren.

2 – U weet, geliefden, dat het huwelijk niet zo maar een privé-contract tussen twee mensen is, niet alleen maar een belangrijke burgerlijke instelling, maar een verbintenis voor het leven die door de almachtige God tegelijk met de schepping van de mens is ingesteld, die hij al in 't paradijs heeft gezegend en met Zijn scheppende kracht heeft bevrucht. Deze band voor heel het leven is door Jezus Christus in Zijn Kerk verheven tot de waardigheid van Sacrament. Het is volgens 't woord van de apostel een groot geheim, maar in Christus en in de Kerk (Ef. 5, 32); 't is zelf een weerspiegeling van de wonderbare vereniging van de Godmens met Zijn Kerk.

Welnu, het voornaamste doel van het huwelijk is dit: door de onslosmakelijke levens- en liefdesgemeenschap van de beide echtgenoten een gezin stichten, kinderen het leven schenken, de voortplanting van het menselijk geslacht en het voortbestaan van Kerk en Staat verzekeren.

De kinderen zijn de edele vrucht van de geheimzinnige samenwerking van de ouders met de scheppende wil van God. Ze zijn panden van liefde; ze zijn de eer, de vreugde en de hoop van het gezin. En zodra ze het Doopsel ontvangen hebben zijn ze kinderen van God, kinderen van de genade en van de zegen van God, erfgenaamen van het eeuwig leven (I Petr. 3, 22). Maar 't zijn en blijven ook altijd kinderen van de zorg. Met weeën wordt 't kind ter wereld gebracht, met weeën wordt 't grootgebracht. Ieder kind teert op het leven van zijn ouders; het knaagt eraan en eist de volle maat van zorgen, lasten en offers, van doorwaakte nachten en tranen, van liefde en gebed.

Hoeveel zorgen geeft vooral tegenwoordig een groot aantal kinderen! Arme ouders zullen dan wel vaak de bange vraag stellen: Waarmee zullen wij brood kopen om hun monden te vullen? Moeilijk is 't om in deze wereld vol ergernis een kind goed op te voeden, moeilijk ook om voor iedereen werk, een beroep, een broodwinning te vinden.

Er zijn echter ook altijd hier en daar echtgenoten die door de genade van boven tot een geest van onthouding worden gebracht, zodat ze zich na consciëntieus overleg en vrijwillige overeenkomst tijdelijk of voor altijd van de huwelijksgemeenschap onthouden, niet uit overdreven zorg of gebrek aan godsvertrouwen of uit vrees voor offers, maar om edele motieven. Soms kan zulke onthouding zelfs een plicht worden, vooral als 't er om gaat het leven en de gezondheid van de vrouw niet in gevaar te brengen. Dat men dan in kuise onthouding als broer en zus samenleeft is een ernstige plicht, maar heilige godsvrucht en ware liefde zullen die vastberaden op zich nemen. Ook daartoe zal het sacrament de kracht van boven geven. Die plicht zal gemakkelijk worden voor hen die vaak in de H. Communie het Brood van de sterken ontvangen.

Maar 't is een grote zonde om te trachten het kindertal te beperken door wetens en willens het hoofddoel van het huwelijk te verijdelen en dit alleen maar voor het genot te misbruiken. Dat is een grote, zeer grote zonde, hoe en met welke middelen het ook gebeurt. Geen nood kan zo ernstig, geen voordeel zo groot en geen hartstocht zo hevig zijn dat zulk een overtreding van de natuurlijke en de goddelijke zedenwet daardoor kan worden gerechtvaardigd. De ongelovige wereld mag die dan al aanprijzen als levenswijsheid en verstandig overleg, ook hier is van toepassing het woord van

de apostel Jacobus: »Zo'n wijsheid komt niet van boven, maar is aards, zinnelijk en duivels« (Jac. 3,15). Inderdaad, 't is een echte list van de duivel, de mensenmoordenaar van begin af aan, zoals de Heiland hem noemt (Joh. 8,44).

Wee de echtelieden die zich met hem inlaten, die volgens 't woord van de profeet een verbond sluiten met de dood en een verdrag aangaan met de hel (Is. 28,15). Aan hen wordt het psalmwoord waar: Ze hebben van vervloeking gehouden en die zal over hen komen; ze hebben de zegen afgewezen en die zal hun verre blijven; ze hebben de vloek aangetrokken als een kleed en die is hun als water in het lijf gedrongen en als olie in hun gebeente (vergelijk met ps. 108,18). Hoe vreselijk treft die vloek zulke gezinnen! In plaats van de kinderen die men niet wilde komen er dreigende machten als wraakengelen in huis: fysieke kwalen, geestesziekten en psychosen, echtelijke ruzie, de kwelling van het slechte geweten; en op heel het gezinsleven drukt zwaar de zwarte vloekwolk – de vloek van de doodzonde.

Het is voor ons bisschoppen een heilige plicht om het onze te doen, opdat dit vloekwaardig gedrag zich niet nog verder onder ons volk verspreidt. Hoe kostbaar zijn de goederen die hier gevaar lopen: de heiligheid van het huwelijk, de eer van de man, de waardigheid van de moeder, de gezondheid van het gezin, hat recht van het kind, zelfs zijn recht op leven, het welzijn van het volk en de toekomst van het vaderland.

Daarom verheffen wij luid onze stem en vermannen en bezweren in de naam van Onze Heer Jezus Christus alle ouders en echtgenoten: houdt het huwelijk in ieder opzicht heilig; blijft trouw aan Uw huwelijksplicht; neemt die met grote zielskracht, offervaardigheid en onwankelbaar godsvertrouwen op U; laat U er niet van afbrengen, noch door leugenachtige voorspiegelingen, noch door 't slechte voorbeeld, noch door de boze lusten van het vlees. Denkt aan de ernstige vermaning van de apostel: »Het huwelijk moet in ieder opzicht eerbaar zijn en onbezoedeld het huwelijksbed, want Gods oordeel zal komen over ontuchtigen en echtbrekers« (Hebr. 13,4).

Mochten sommigen, door de boze tijdgeest misleid, echter bezweken zijn onder de bekoring en de weg van de zondaars zijn opgegaan, dan smeken en bezweren wij hen met de woorden uit de H. Schrift: »Gaat weg en verlaat hen, houdt u ver van hen, zegt de Heer. Raakt niets aan wat onrein is. Dan zal ik u genadig aannemen. Ik zal voor u een Vader zijn en gij zult voor Mij zonen en dochters zijn, zegt de Heer, de Almachtige« (2 Kor. 6, 17). Keert terug naar Uw plicht, brengt waardige vruchten van boete voort; dan zal de vloek wijken van Uw huis en zal Gods zegen erop rusten.

Mochten, wat God verhoede, katholieke getrouwden echter zo verstokt en verblind zijn dat ze gehoorzaamheid weigeren aan het goddelijk gebod, oor en hart sluiten voor onze vermaningen en doorgaan op hun slechte wegen, dan moeten ze weten dat ze zich daardoor zelf van de H. Sacramenten uitsluiten. Want zolang ze in hun zonde blijven kunnen ze geen absolutie krijgen.

II

Beminde diocesanen,

Men heeft onze eeuw al de eeuw van het kind genoemd. Dat is heel zinvol, als men ermee wil zeggen dat bijzonder veel andacht, sociale zorg en liefde aan het kind wordt besteed. Helaas, 't is ook juist in ongunstige zin. Want meer dan ooit spannen alle boze machten tegenwoordig samen om het kind in 't verderf te storten. Zoëven hebben wij al betreurd dat men 't kind het recht op leven betwist. En is 't ter wereld gekomen, dan krijgt 't dikwijls de moedermelk niet. De dood maakt veel slachtoffers onder de zuigelingen, omdat ze het voedsel niet vinden dat alleen de moeder hun kan geven. Als het kind groter wordt, dan verschijnen van alle kanten valse raadgevers,

pseudo-opvoeders, boosaardige verleiders en heel die wereldwijde macht van het slechte voorbeeld die dat kind trachten te winnen en het belagen.

De uitroep van onze Verlosser en Zaligmaker: »Laat de kinderen bij Mij komen en verhindert het hun niet« (Mt. 19,14) zou onze eeuw in de goede zin van het woord tot de eeuw van het kind willen maken. In naam van de goddelijke Kindervriend verheffen de bisschoppen hun stem om zich over 't kind te ontfermen, dat kind recht te verschaffen en alle goedwillenden op te roepen het te beschermen.

I – Christelijke moeders, als U in weeën een kind het leven hebt geschonken en naar 't woord van de Heiland niet meer denkt aan de pijn, van blijdschap dat er een mens ter wereld is gekomen (Joh. 16, 21), onthoudt dat kind dan niet het voedsel dat de natuur zelf ervoor heeft bereid en aangewezen. »Kan een moeder haar kindje vergeten en zich niet ontfermen over de zoon van haar schoot?« (Is. 49, 15) Zou ze wreed genoeg kunnen zijn om hem 't voedsel te weigeren dat bijna niet te vervangen is en de dood kan brengen, als 't ontbreekt? Alleen maar een heel voorname reden, alleen maar bittere noodzaak, alleen maar het gebod van een gewetensvol arts kan de moeder ontslaan van deze plicht om het kind met de moedermelk a. h. w. iets van haar intiemste zieleleven, van haar geloof, hoop en liefde in te geven.

2 – Op zichzelf al vol gevaren, maar in deze tijd dubbel gevaarlijk is het begin van de puberteit. Van alle kanten kun je nu horen: voorlichten – daar komt 't op aan; als je maar vroeg genoeg sexuele voorlichting geeft! Ook mensen die 't goed menen stemmen met die kreet in. In ons herderlijk schrijven van 12 augustus 1908 hebben wij al daarvoor gewaarschuwd en ter overweging gegeven dat voortijdige voorlichting alles kan bederven en dat er met voorlichting alléén nog helemaal niets bereikt is. Tegenwoordig hebben we nog veel meer reden om te waarschuwen.

't Is waarachtig al erg genoeg dat heel het leven van de wereld van nu het rijpingsproces in de kinderwereld op een door en door ongezonde wijze versnelt. Het is erg genoeg dat een gewetenloze kunst en literatuur voortdurend het geslachtelijke in de openbaarheid sleuren en reeds in het kind met de nieuwsgierigheid de boze lust wekken en prikkelen.

– Hoe meer zulke kwesties bij het onderricht van de jeugd nu ook in 't openbaar behandeld worden (al zou 't ook met goede bedoelingen en heel voorzichtig gebeuren), des te groter is 't gevaar dat de jeugd het natuurlijk schaamtegevoel verliest. En toch is dit het fijnste en sterkste middel om zichzelf te beschermen, onontbeerlijk en onvervangbaar om zich te behoeden voor het vreselijk kwaad van de onkuisheid. Wat tegenwoordig bitter nodig is, vooral voor het kind van tegenwoordig, is niet het praten maar het zwijgen over deze dingen. Men moet er weer eerbiedig over leren zwijgen, zoals iedere edele natuur dat spontaan inziet, en dat ook anderen leren doen.

Voor zover er moet worden voorgelicht, moet 't niet in 't openbaar, niet op school, niet in jeugdbladen gebeuren, maar onder vier ogen, met moeder, vader, opvoeder of zielzorger. Hoofddoel echter is en blijft dat het kind van de eerste jaren af wordt opgevoed tot zedigheid, verstandige lichaamsverzorging en hygiënisch leven, werkzaamheid, zelfbedwang, zelfverloochening en training van de wil. De helaas tegenwoordig zo talrijke zedelijke gevaren moeten verre gehouden worden. De nadruk moet vooral gelegd worden op de intensieve godsdienstige vorming, op de noodzaak dat heel het wezen en leven van het kind door het licht van het geloof en de impulsen van de genade wordt verlicht en doorstraald en dat er al een stukje hemel in dit kinderleven komt. Die vorming moet beginnen in de prille jeugd. Ze moet de hele jeugd door stelselmatig worden voorgezet en in de puberteitsjaren heel omzichtig worden geleid.

Christelijke ouders, als Uw kinderen tot jongemannen en jonge vrouwen opgroeien, waakt dan over hen met bijzondere liefde en zorg. Houdt van hen alles verwijderd waardoor de in deze jaren zo gemakkelijk ontvlambare fantasie zich tot onreine voorstellingen zou kunnen laten verleiden. Houdt hen af van slechte boeken, slechte beelden, slechte omgang. Houdt naar best vermogen een oogje op hen als ze alleen zijn of met anderen, opdat er zich geen broedplaatsen van verborgen of openlijke ondeugden kunnen vormen. Zorgt voor gezonde, moreel sterkende lectuur, voor onschuldig vermaak, voor goed gezelschap. Neemt zelf actief deel aan de geestelijke ontwikkeling van uw zoons en dochters, probeert hen met vindingrijke liefde aan het kwade te onttrekken en aan het goede te gewennen, opdat ze opgroeien tot de volle mannelijkheid, tot de mannenmaat van de volmaakte Christus (Ef. 4, 13).

Ja, in Hem, de goddelijke Heiland, moeten ze opgroeien; in Hem groot en sterk worden. Brengt ze daarom naar Hem in hun prille, ongerepte jeugd opdat Hij in Zijn allerheiligst Sacrament met hen één wordt van ziel. Brengt ze naar Hem en gaat zo vaak mogelijk met hen mee naar Zijn tafel, vooral in deze gevaarlijke jaren, opdat Hij hen met Zijn heilig Vlees en Bloed voedsel geve voor het eeuwig leven. Prent diep in de harten van Uw kinderen een tedere liefde en een innige devotie voor de maagdelijke Moeder van God, Maria, de hoogverheven patrones van de reinheid van de jeugd, opdat het genaderijk contact met de Heiland nooit verbroken wordt.

3 – Nog op een ander gevaar van de laatste tijd moeten wij speciaal de aandacht vestigen. De schade die de jeugd door de theaters met kinematografen of lichtbeelden oploopt is zo groot en zo algemeen bekend dat ook de Staat zich verplicht ziet om daartegen in te gaan. Dat kinderen er al door worden verleid om lichtvaardig geld uit te geven, dat de ogen door het flikkerend licht bedorven en de zenuwen overprikkeld worden, dat is nog niet het ergste. Het ergste is dat ook deze op zichzelf indrukwekkende uitvinding vaak wordt misbruikt voor het slechte en dat het filmtoneel dikwijls ontaardt in een nieuw schouwtoneel van de ontucht. Zijn daarom de volwassenen al tot uiterste terughoudendheid en voorzichtigheid verplicht, schoolkinderen moeten zeker uit de openbare bioscopen wegblijven. Bijzondere voorstellingen voor leerlingen, bij voorkeur met een serieus didactisch doel, mogen slechts met mate en na gewetensvol overleg toegelaten worden.

4 – Het is hier ook de plaats om een woordje te zeggen over de juiste en heilzame zorg voor de grotere jeugd. Als we het eigen gezin even buiten beschouwing laten, dan kunnen we zeggen dat vroeger alleen maar de Kerk bijzondere aandacht besteedde aan de niet meer schoolplichtige jeugd. Die trouwe moeder van allen weet heel goed hoe belangrijk juist deze jaren zijn. Daarom wordt ze niet moede om de rijpere jeugd toe te roepen: »Denk aan uw Schepper in de dagen van uw jeugd; verheug u en laat uw hart vrolijk zijn in uw jonge jaren, maar vergeet niet dat over dit alles God u eens verantwoording vraagt« (Pred. 12, I; II, 9).

De Kerk brengt hen in het huis van God voor speciale bezinning bijeen, en daarbuiten richt ze bijzondere verenigingen op.

Tegenwoordig wil alles en iedereen aan jeugdzorg doen. De jeugdzorg waartoe wij verplicht zijn is daardoor niet gemakkelijker, maar veel moeilijker en vooral noodzakelijker geworden. Nauwelijks is onze jeugd uit de school het leven ingestapt of ze wordt boosaardig en met succes omsingeld en ingekapseld door al die slechte machten van nu, die ongeloof, ontucht en revolutie prediken. Wie kan zoiets zonder diepe smart aanzien! Op alle mogelijke manieren probeert men de jeugd te vervreemden van geloof en Kerk. Diep in hun hart boort men de gif-angel van de ontevredenheid, de klassenhaat, de verachting

van alle gezag. Men misleidt hen door hun een onbeperkte vrijheid voor te spiegelen en reikt hun een vrijbrief uit voor alles wat slecht is en losbandig, tot die jeugd aan zichzelf moet ervaren, hoe bitter waar het woord van de Heiland is: »Wie zonde doet, is slaaf van de zonde« (Joh. 8, 34).

Maar ook sommigen die het met de jeugd en het vaderland beter menen slaan bij de jeugdzorg vaak wegen in die niet naar het doel voeren. Er zijn er nog al bij wie de zorg voor de jeugd alleen maar bestaat in lichaamscultuur, gymnastiek, sport en spel. En dit gebeurt niet zelden zo dwaas overdreven dat het jeugdig organisme niet wordt versterkt maar ontwricht, dat niet energie en wil flinker en het karakter degelijker worden gemaakt, maar dat de hele mens ontwend wordt aan de arbeid en de kracht verliest om zich te concentreren, dat hij de zondag gaat ontheiligen en zijn godsdienstplichten gaat verwaarlozen. Soms is zelfs zedenverwildering het gevolg.

In de laatste tijd is er een staatsjeugdzorg bijgekomen die ook wil werken aan de vorming van een optimistische, energieke jeugd met gezonde zedelijke opvattingen, gemeenschapszin, godsvrucht en liefde voor de eigen streek en het vaderland. Maar deze staatszorg wil en kan onze katholieke jeugdzorg en onze katholieke jeugdverenigingen niet vervangen. Want de voornaamste taak van die verenigingen is de godsdienstig-zedelijke opvoeding.

Mochten toch allen die ermee te maken hebben de tekenen van de tijd verstaan! Mochten toch alle goedwillenden naar best vermogen meehelpen aan het grote werk van de opvoeding en de redding van de jeugd! Reikt de geestelijken hulpvaardig de hand bij het stichten en leiden van verenigingen van gezellen, leerjongens, jongemannen en meisjes, en bij de zorg voor de Maria-congregatie. Werkt eraan mee dat Uw zoons en dochters lid worden van zulke katholieke verenigingen, die nooit méér nodig waren dan nu, niet alleen in de steden maar ook op het platteland, niet alleen in grotere, ook in kleine parochies.

Het is onze dringende wens dat er spoedig geen parochie meer is waarin niet goed wordt gezorgd voor de mannelijke en vrouwelijke jeugd die de school heeft verlaten, en dat onze katholieke jeugdverenigingen steeds beter mogen gedijen. Als er zich een passende gelegenheid voordoet, kunnen onze verenigingen van jongemannen onder de met ons afgesproken voorwaarden altijd nog meedoen met wat er door de jeugdverenigingen van de Staat wordt georganiseerd en zo ook profiteren van de door de Staat geboden voordelen.

5 – Tenslotte moeten we nog een ernstig woord richten tot de vrouwen en meisjes, en wel in een zaak waarmee we ons niet zouden bemoeien, als de christelijke tucht en orde 't niet verlangden. Niet wij alleen zijn van oordeel dat er in de laatste tijd bij de kleding modeverschijnselen optreden die niet alleen schade doen aan de gezondheid en spotten met het schoonheidsgevoel, maar ook beslist ergernis wekken door gebrek aan fatsoen. Wat de H. Hieronymus (Ep. ad Laetam) en de H. Clemens van Alexandrië (Paedag. II, 10) eens als heidense ongepastheid brandmerkten, dat wordt nu weer de laatste mode: men verzinkt geraffineerde kleren die vooral schijnen te moeten suggereren dat het lichaam niet bekleed is.

Dat de teugelloosheid en de wellust van het nieuwe heidendom, vooral in sommige wereldsteden, zulke modes fantaseert is te begrijpen. Maar dat een christelijke vrouw zich zulke modes laat opdringen en zich tot slavin van zulk een tyrannie verlaagt is niet te begrijpen.

Wij vermanen alle katholieke vrouwen en meisjes van elke stand om deze onwaardige slavernij van zich af te schudden en de fijngevoeligheid voor wat mooi, zuiver en welvoeglijk is niet te laten afstompen. Bedenkt het wel: het wee dat door de Zoon van God is afgeroepen over hem door wie er ergernis komt (Mt. 18, 7) geldt nog altijd! Geeft geen ergernis aan Uw kinderen en laat niet

toe dat Uw kinderen aanstoot geven aan anderen. Let erop dat reeds in kinderjaren en jeugd de kledig beantwoordt aan de eisen zowel van de geestelijke als van de lichamelijke gezondheiden tot bescherming dient van lichaam en ziel.

Mogen onze verenigingen van moeders, onze vrouwen- en meisjesverenigingen over heel de linie de strijd opnemen tegen de schandelijke uitwassen van de mode. Het is een strijd om de eer en de waardigheid van de vrouw, om de ware vrijheid van het vrouwelijk geslacht. De vrije vrouw moge zich met vrijheid tooien, roept de H. Chrysostomus de christelijke vrouwen toe (hom. 28 in Ep. ad Hebr.), en voor de H. Apostel Paulus is 't het schoonste sieraad van de vrouw dat ze welvoeglijk gekleed gaat, eerbaar en ingetogen (I Tim. 2, 9).

Geliefden in de Heer! Ernstige woorden en vermaningen moesten wij tot U richten. Ze werden ons ingegeven door ernstige bezorgdheid en vrees. De liefde heeft ze ons ingegeven, de liefde tot onze diocesanen, tot onze H. Kerk, tot ons volk en vaderland.

Deze liefde doet ons nog eens met de profeet uitroepen: »Mijn volk, zij die u leiden zijn uw misleiders, en zij die u de weg moeten wijzen laten u dolen« (Is. 3, 12).

Het is dwaas om zichzelf en anderen te willen wijsmaken dat een zekere bloei op materieel gebied, een verfijning van uiterlijke omgangsvormen, technische uitvindingen en de vooruitgang van de wetenschap onomstotelijk bewijzen dat de natie kerngezond is en rechtstreeks op het hoogste levensgeluk afstevent. Zo'n mooie leugen kan niemand baten en moet ons altijd maar verder bergaf voeren. Echt nut brengt alleen de waarheid. Die alleen maakt vrij (Joh. 8, 32). De waarheid is, dat de lelijke etterbuilen waarop wij moesten wijzen en die overal op 't lichaam van 't volk openbarsten op een ernstige inwendige ziekte wijzen. De waarheid is, dat de diepste en laatste oorzaak van die ziekte moet worden gezocht in de godsdienstige verslapping en 't verval van christelijk geloof en geloofsleven in brede lagen van het volk. De vreselijke natuurnoodzakelijke samenhang tussen ongeloof en immoraliteit, tussen ondeugd en ellende, zonde en dood is nog bijna nooit zo duidelijk (en met cijfers aantoonbaar) gebleken. Waarschijnlijk was men er zich nog nooit zo algemeen van bewust dat zij die tegen godsdienst en Kerk, tegen God en Christus te keer gaan, daarmee vanzelf ook vijanden worden van gezin, Kerk, jeugd, volk en vaderland.

De goede christen begrijpt de tekenen van de tijd en bindt met grote zielekracht de strijd aan tegen de ongelovige, zedeloze wereld. Hij staat onwrikbaar trouw aan de kant van Christus en Zijn Kerk, bouwt het huis van zijn gezin op de vaste grondslag van het geloof en de heilige geboden van God en brengt in dat gezin regels naar het voorbeeld van het heilig gezin van Nazareth. In zijn haard dooft nooit het heilig vuur van de godsvrucht en van de liefde tot God, want 't wordt zorgzaam brandend gehouden en gevoed door dagelijks gebed, zondagsheiliging en veelvuldig ontvangen van de heilige Sacramenten. Dit heilig vuur verjaagt de pest van het zedenbederf, reinigt de lucht van het huis, laat de liefde niet verkillen, omgeeft de kinderen met warme liefde en maakt van het huis een plaats waar men zich geborgen voelt, hoe klein en arm het ook is.

Zulke christenen, zulke gezinnen zijn onze hoop. Ze zijn de vreugde van de Kerk, de eer van het volk, de bescherming van het vaderland. Gods zegen moge over hen komen! Gods zegen moge over U komen, beminde broeders en zusters! Weest waakzaam, staat vast in het geloof, handelt manhaftig en weest sterk (I Kor. 16, 13).

De genade van Onze Heer Jezus Christus, de liefde van God en de gemeenschap van de H. Geest zij met U allen (2 Kor. 13, 13). Amen.

Gegeven te Fulda, 20 augustus 1913.

Georg kardinaal Kopp, vorstbisschop van Breslau
Thomas, aartsbisschop van Freiburg

Felix, aartsbisschop van Keulen
Michael Felix, bisschop van Trier
Johannes Joseph, bisschop van Luxemburg
Adolf, bisschop van Straatsburg
Augustinus, bisschop van Kulm
Paul Wilhelm, bisschop van Rottenburg
Hubertus, bisschop van Osnabrück
Willibrord, bisschop van Metz
Georg Heinrich, bisschop van Mainz
Aloysius, apostolisch vicaris in 't koninkrijk Sachsen
Adolf, bisschop van Hildesheim
Joseph Damian, bisschop van Fulda
Augustinus, bisschop van Limburg
Johannes, bisschop van Münster
Wijbisschop Dr. Likowski, vicaris-capitularis van Posen,
tevens vertegenwoordiger van
de vicaris-capitularis van Gnesen **Dr. Dorszewski**

»Aux carrefours de l' Alsace,« nov. '82:

Twee keer dezelfde Kerk

De katholieke krant »Aux carrefours de l'Alsace« schetst onovertroffen duidelijk hoe ver de kerkbegrippen van vóór en van ná het Concilie uiteenlopen, en spreekt in de verklaringen zelf van twee kerken. Wij mogen die schets niet aan onze lezers onthouden:

Kerk als vesting ofwel voor het Concilie

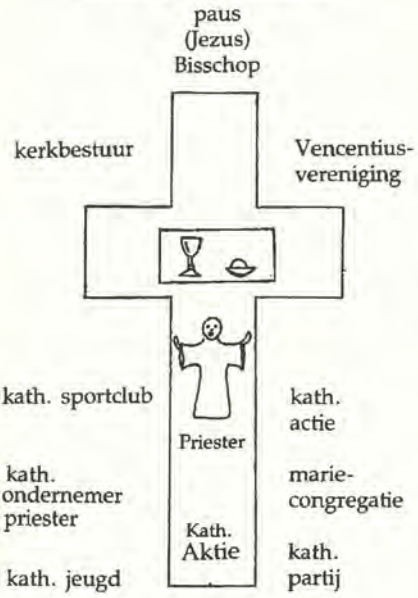

Kerk na Vaticanum II

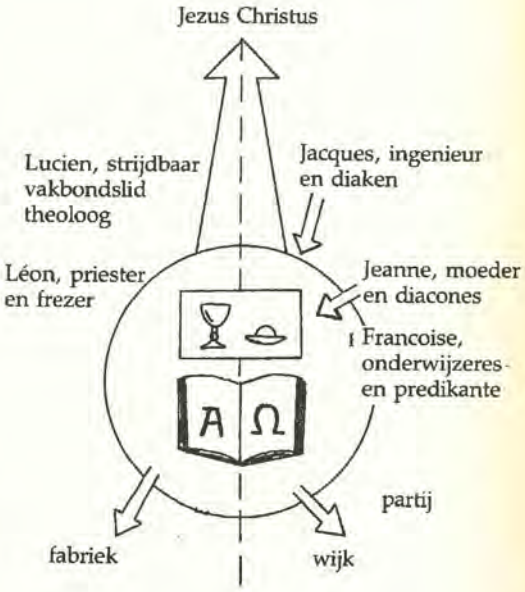

a) Het doel van deze Kerk is, de mensen in de Kerk te brengen. Een Kerk »van gewicht,« waarin allen alles vinden wat ze voor hun leven nodig hebben: school, organisaties, politieke partij enz.

b) Een »magere, draagbare« Kerk. Het doel van die Kerk is, nieuwe kerk-cellen voort te brengen, »clubs van geëngageerden« midden in de gewone werkelijkheid van het bestaan. Het is een missionaire Kerk.

Kenmerken van die twee Kerken

I. Beide Kerken zijn christelijke Kerken. De Kerk van vóór het Concilie heeft duizenden heiligen voortgebracht. Ze zijn beide christelijk, omdat ze beide als centrum en wezenskenmerk de Eucharistie hebben, en Jezus als Heer.

2. Maar de Kerk van het 2e Vaticanum heeft bovendien veel uitdrukkelijker het Boek van het Woord van God.

3. – De as van de voor-conciliaire Kerk

bestaat wel wat te uitdrukkelijk uit paus, bisschoppen en priesters, personen waarin zowat alle dienstambten geconcentreerd zijn. Deze Kerk lijkt op een leger onder bevel van de clerus.

De na-conciliaire Kerk verdeelt de dienstambten onder alle broeders. Het priesterlijk dienstambt van paus, bisschop en priester is er een onder andere dienstambten. Het staat in dienst van de eenheid. Maar het is niet »boven« de gemeenschap gesteld. De as van de gemeenschap is duidelijker Jezus Christus. De Kerk is niet meer clericaal. Er zijn geen christelijke instellingen meer en ook geen godvruchtige verenigingen. In plaats daarvan zijn er broeders.

4. – De Kerk van voor het Concilie is beladen met duizend en een instellingen waarin de katholieken onder elkaar kunnen zijn. Deze instellingen zijn vor het christendom niet essentieel. Ze zijn meer een uiting van vrees voor de moderne wereld, waardoor de katholieken van toen waren bevangen. Het is een vestingkerk.

Maar de Kerk van na het Concilie heeft zich van al die instellingen bevrijd. Slechts het Brood van het Woord en van de Eucharistie zijn erin overgebleven. De christenen kunnen overal bijeen komen. Strikt genomen hebben ze helemaal geen bijzondere gebouden meer nodig. Ze maken alleen maar aanspraak op het recht om samen te bidden.

5. – De na-conciliaire Kerk is essentieel missionair. Gewapend met de goddelijke energie die geput wordt uit het gemeenschappelijk gebed en uit de sacramenten van het Lichaam en Bloed van de Heer, gesterkt door de broederlijke liefde en het Woord Gods gaan de christenen overal heen zonder vrees, ofschoon niet zonder blaam, om nieuwe volgelingen te werven. Ze voeren dezelfde strijd als de andere mensen – in de fabriek, in de politieke partijen enz. ... maar met en volgens de geest van Jezus.

Informatie

Het Canadese tijdschrift »Vers demain« bracht de volgende waarschuwende vingerwijzing:

»Het **duivelse plan van de vrijmetselarij** bestaat uit drie fasen: I. Met alle mogelijke middelen moet men trachten te bewerkstelligen dat in de r. k. kerken de H. Communie staande ontvangen wordt. 2. Men moet het zover trachten te brengen dat het »brood« de communicanten **in de hand** wordt gegeven, opdat geloof en vroomheid langzamerhand verdwijnen en zo de laatste etappe bereikt wordt. 3. Zo voorbereid worden de gelovigen gebracht tot het geloof dat de Eucharistie maar een **maaltijd-symbool** is en tenslotte een symbool van de algemene wereldverbroedering.

Het complot van de vrijmetselarij tegen de Kerk en de H. Eucharistie zou niet duivelser en duidelijker kunnen zijn. En het treurigste, verschrikkelijkste en meest ontmoedigende is, dat dit plan in zijn hele ontwikkeling vooral gepropageerd wordt door hen die toch absoluut verplicht waren om zich tegen die ontkerstening te verzetten.«

Trek daaruit de juiste conclusie:

geen handcommunie!

Korte berichten

De door Rome wegens zijn niet-katholieke stellingen veroordeelde theoloog Hans Küng heeft op 13 december in de Engelse T. V. uitzending »meningen« zijn afwijzing van het pausschap herhaald en bekrachtigd.

Hij zei dat hij de onfeilbaarheid van de paus en het primaatschap van Rome, dat ook door anglicanen en protestanten afgewezen wordt, niet kon erkennen. De Kerk van nu, voegde hij eraan toe, heeft geen »romeins imperium met een romeins imperator« nodig, maar een »geestelijk primaat,« een man die zijn dienst en zijn raad aanbiedt.

De katholieke bisschop van Stellarton in Canada, William Power, heeft in juni 1982 zes gelovigen van zijn diocees aangeklaagd, omdat ze tegen zijn bevel **bij 't communiceren geknield hebben.** Op 18 augustus 1982 heeft een rechtbank in Nieuw-Schotland de zes personen veroordeeld volgens & 172-3 van het wetboek van strafrecht, omdat ze de rust en de plechtigheid van de Mis zouden hebben verstoord. Bisschop William Power verklaarde als getuige **dat de gelovigen in zijn kerk niet het recht hadden om de H. Communie knielend te ontvangen.** Op 27 juni had hij naar zijn zeggen tijdens de diensten tweemaal het voorschrift voorgelezen dat staande communiceren verplicht was. De zes geloofsgetrouwe katholieken (vijf vrouwen en een man) werden door rechter Russel Mac Ewan veroordeeld tot zes maand gevangenis voorwaardelijk. In de motivatie van zijn vonnis betoogde de rechter dat de veroordeelden opzettelijk gehandeld en de bisschop niet gehoorzaamd hadden. Een verslag over dit proces verscheen op 19 augustus in een dagblad in Quebec.

»Der schwarze Brief« nr. I/1983

Data en feiten

Uren voor de H. Missen

in de voornaamste huizen en kapellen van de Priesterbroederschap in Duitsland, Zwitserland en België:

Duitsland

Priesterseminar Herz Jesu, Zaitzkofen, **8306 Schierling,** tel. 09451/1225 en 1959
Zondags 8.30 en 10.00 uur
Door de week 7.15 en 17.15 uur

Priorat St. Maria zu den Engeln, **6600 Saarbrücken,** Julius Kieferstr. 11, tel. 0681/854588
Zondags 8.00 uur en 9.30 uur
Dinsdags en vrijdags 17.45 uur; op de andere weekdagen om 7.00 uur

Priorat St. Bonifatius, **4300 Essen-Bergeborbeck,** Bottropstr. 295, tel. 0201/664922
Zondags 8.00 uur en 9.30 uur
Dinsdags en vrijdags om 18.00 uur, op de andere weekdagen om 7.00 uur.

St. Maria Regina Cistercii, **4150 Krefeld-Fischeln,** Wimmersweg 6, tel. 02151/302811
Zondags 16.00 uur

Zwitserland

Internationaal Priesterseminarie St. Pius X, CH-1908 **Ecône-Riddes,** tel. 026/62927 en 62308
Zondags 7.15 uur, 9.00 uur, 10.00 uur
Door de week 7.15 uur, 17.30 uur

Priorat St. Niklaus von Flüe, CH-4613 **Rickenbach** (SO), tel. 062/461818
Zondags 18.00 uur
Door de week 7.15 uur

België

Carmel van het H. Hart 16, rue des Wagnons, 7380 **Quiévrain,** tel. 065/457922
Zondags 10.00 uur (Lof om 17.00 uur)
Door de week om 8.00 uur, behalve 's maandags. Dan om 7.45 uur

Priorij van Christus-Koning, 37, rue de la Concorde, **1050 Brussel,** tel. 02/512.09.44
Zondags 8 uur en 10.30 uur
Door de week om 7.15 uur

St. Pius V Kapel, Plantinkaai 2, **2000 Antwerpen,** tel. 031/37.65.97
Zondags 9 uur en 11 uur
Vrijdags 18.45 uur

Nederland

en in Rotterdam om 19.00 Uhr in Restaurant Engels, Zaal Magriet, Stationsplein (tegenover het station).

Het boek van Z. E. Aartsbischop Marcel Lefebvre
»15 jaar na Vaticanum II« is in het Nederlands bij de Familie Hamer te verkrijgen.

Op 15 mei gelden er voor al onze priorijen in het Duitse taalgebied speciale tijden voor de H. Missen.

Grote manifestatie van de Priesterbroederschap St. Pius X en de Beweging Spes Unica

op 14 en 15 mei 1983

in de Olympiahalle München

Aanvang: zaterdag 14 mei om 16.00 uur.
Einde: zondag 15 mei tegen 15.00 uur.
Op 't programma staan voordrachten van Zijn Excellentie Aartsbisschop Marcel Lefebvre, van de Zeereerwaarde Heer Pastoor Hans Milch en van de Heer Dr. Rudolf Krämer-Badoni. Bovendien zal er een lichtprocessie plaatshebben, gevolgd door een Meilof en een nachtelijke aanbidding om boete te doen. Zondag wordt er een plechtige pontificale Hoogmis opgedragen. In die Hoogmis zal de toewijding van het menselijk geslacht aan het Onbevlekt Hart van Maria Volgens de intentie van Paus Pius XII hernieuwd worden.

Boeken

De volgende boeken en brochures zijn voor onze vrienden en weldoeners beschikbaar tegen **vrijwillige bijdragen:**

Kompendium der christlichen Lehre, door Zijn Heiligheid Paus Pius X voor de diocesen van de provincie Rome. Duitse vert. Wien 1981, 496 bldz., geheel linnen.

Erzbischof Lefebvre und das Heilige Offizium 28-1-'78 – 29-1-'79. Het proces tegen Aartsbisschop Lefebvre voor de Congregatie van het Geloof. Briefwisseling en protocol van de zittingen. Duitse vertaling Wenen '81, 103 bldz.

Aartsbisschop Marcel Lefebvre, **Ein Bischof spricht.** Geschriften en redevoeringen. Duitse vertaling Wien 1976, 288 bldz.

Aartsbisschop Marcel Lefebvre, **Ich klage das Konzil an,** Duitse vertaling Martigny 1977, 104 bldz.

Aartsbisschop Marcel Lefebvre, **Die Luthermesse,** voordracht, 24 bldz.

Aartsbisschop Marcel Lefebvre, **Satans Meisterstück,** voordracht, 50 bldz.

Ecône; Offene Türen, 53 bldz.

P. Didier Bonneterre, **Die liturgische Bewegung von Dom Guéranger bis Annibale Bugnini** oder das trojanische Pferd in der Stadt Gottes, Duitse vertaling Wien 1981, 216 bldz.

P. Franz Schmidberger, **Die Gegenreformation des 20. Jahrhunderts,** twee voordrachten, 1981, 32 bldz.

Prof. Dr. Georg May, **Wo stehen wir?,** 1980, 64 bldz.

Schrijf voor Uw bestellingen naar ons »Priorat St. Maria zu den Engeln«, Julius-Kiefer-str. 11, 6600 Saarbrücken.

Uitgever: Priesterbroederschap St. Pius X.
Verantwoording: Pater Franz Schmidberger, St. Maria zu den Engeln, 6600 Saarbrücken, Julius Kieferstr. 11, tel. 09-49-681/85 45 88.
Giften in Nederland: Priesterbroederschap St. Pius X., rekening nummer 42.10.40.203, postgironr. 135646 Amrobank Amsterdam.

Kössinger KG, D-8306 Schierling